

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la H. Dubos Nachf.,
Nrx. Angenfeld & Emeric Lies-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifa
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o scrie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în de-za e și
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un asem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 121.

Brașov, Joi 3 (16) Iunie.

1904.

Naționalitate și politică culturală.

Sub acest titlu *Ludovic Mocsary* publică în „Egyetértés” de la 12 I. c. al treilea articol relativ la ces- tiunea naționalităților și la noua fasă, în care ea a intrat de când cu faimosul plan de maghiarizare al școlilor populare confesionale, urdit de guvern.

În acest articol *Mocsary* sbi- ciuesce nu numai ușurința culpabilă, cu care cei de la putere ca și *Kossuth* trahivi din opozițiune se pôrtă în grava și importanta cesțiune a na- ționalităților, ci și politica și întrę- ga lor atitudine față cu poporele ne- maghiare și o face cu atâta seriosi- tate de om de stat, cu spirit și bun simț încât credem a face un ser- viciu cauzei ca și cetitorilor noștri, decât îl publicăm la acest loc în întregul său, cum următoarele:

„Cestiunea naționalităților este mult mai vastă, decât se se pôtă epuiza în câ- te-va articole de diar, însă fiind odată su- levată în ancheta școlilor primare, vreu se arăt în câte-va glose scurte, că se pôte ca cineva chiar din punct de vedere ma- ghiar să se gândescă și în alt chip despre cesțiuni de naționalitate, decât s'a vędut pronunțându-se asupra acestora în anchetă așa numitul *șovinism maghiar*. Cine scie? Pôte vor căde nu numai pe stâncă, ci și în pământ roditor câte-va din sămânțele, cu a căror sămânțare de atâta timp mă în- delețnesc!”

Unul din simptomele cele mai re- gretabile ale vieții noastre publice este, că cesțiunea naționalităților nu se tratăză cu seriositatea, pe care o merită. Indată ce vine vorba despre acesta, ómenilor li-se urcă sângele la cap și cred, că aici, nici mai mult nici mai puțin, este esclusă obligativitatea calmului, pe când lăsarea liberă a patimei trece de virtute. Și la ce am ajuns cu tratarea cesțiunei în ase- menea dispoziție și în asemenea chip timp

de trei-șeci de ani? Recunoscem singuri, că maghiarizarea în mijlocul blocurilor mari de naționalitate n'a înaintat nici cu un singur pas. În schimb însă am creat în anumită privință, ceea-ce am respins din capul locului, ca pe unul din cele mai periculoase postulate ale naționali- tăților.

Ne-am împotrivit la ori-ce fel de veleități teritoriale, dér în schimb am sfă- șiat noi înși-ne țera — din punct de ve- dere social. Fie-care naționalitate trăiesce o viață deosebită în această țera, ne scind nimica una de alta și aici una nu se în- teresează de sorțea celei-lalte. Foile nu pu- blicăză nimica din lucrurile ce se întâmplă în sinul naționalităților, ele nu reflectăză la opiniunile ce se manifestă în foile na- ționalităților și foarte arare-ori se întâmplă să scótă la ivelă câte-o palavră, pentru-ca umflând nisce lucruri fără importantă, se dea hrană șovinismului. Naționalitățile nici nu cer parte din viața publică, Ro- mânia țin la pasivitate, Sėrbii și Slovacii s'au încercat să-și ocupe locul, ce li-se cuvine în camera deputațiilor, dér abia și-au deschis gura, — la încercarea lor de a restabili starea normală, li-s'a răspuns: *Afară cu ei!* Să fie convins cinstitul meu amic, un deputat entusiast indepen- dist, care are patima deosebită să sbiere „Afară cu ei!”, că prin fie-care sbieret al său bate câte un piron în sicriul independen- ței Ungariei!

Dacă vom potența în acest chip ze- lul patriotic, n'o se mai avem dreptate nici în aceea, cu ce ne place a ne făli: că la noi naționalitățile n'au să sufere brutalități și siluirii, cum se întâmplă la alții. Am ajuns deja până acolo, să prea- mărăm brutalitatea și volnicia. Să ne aducem numai aminte de cele ce s'au pe- trecut în Posen și de declarațiunile cinice ale lui Bülów. Și s'a aflat un publicist cu renume, tot un deputat din partidul independist, care uitându-și, că e vorba de vechii și credincioșii noștri prietenii, Polo- nii, a preamărit ca exemplu de imitat bru- talitățile nevrednice germane. Pôte fi li-

niștit omoratul publicist și deputat, că de și nu în putere, dér în privința logiceii intențiunilor noastre nu am rămas înder- țul Prasiensilor, ér măsurile, considerate pôte de nesuficiente (félrendszabályok), cărî se cuprind în proiectul relativ mode- rat al d-lui ministru Berzeviczy, sunt prea suficiente, și potrivite pentru a valora față cu naționalitățile puterea maghia- rismului.

Nu citez decât una din cele multe. Nici nu vorbesc de *extravaganța*, cu care a debutat în anchetă un domn canonic- abate, recunoscut de-altmintea ca om foarte deștept, că adevă să se impună limba maghiară ca limbă de predare pe totă li- nia, admitend cel mult în clasele infe- riore întrebuițarea limbei materne, dér chiar și proiectul ministerial încă vré să facă instrucțiunea ultraquistă chiar și în satul cel mai miserabil românesc sate slovacesc, ascuns cune scie unde la spatele lui Dumneșeu! Împlinirea cucerniceii dorințe a dom- nului canonic-abate ar fi pur și simplu identică cu despoierea poporului de rënd al naționalităților de instrucțiunea publică, — ér proiectul ministerial încă reduce re- sultatul instrucției primare la porțiunea jumătate.

Legea de naționalitate de la 1868, a cărei literă este încă în vigore, ordonă, ca statul să se îngrijescă a înființa nu numai școli inferioare, ci și superioare cu limba instrucției naționalităților, ér acum s'ar împedea chiar și aceea, ca să-și urmeze din sėrăcia lor instrucțiunea populară cu óre- care succes și să se ridice cu încetul din starea lor culturală extrem de înapoiată. Se pôte un postulat mai legitim din punct- ul lor de vedere? Dér chiar din punct de vedere legislativ general, ce fel de înțelepciune este a pune pedeci în calea culturii și a împinge înderț masele mari ale populației din patrie în starea, în care apoi fanaticismul ațîțat al masselor semi- sėlbatice să facă politică prin jaf și omor?

Este o nenorocire, că la noi ces- tiunea naționalităților în loc să fie tratată serios și conștient, a fost luată ca

obiect de demonstrațiunii deșerte de pa- triotism! Până la greață a ajuns acuma pe toate potecile patriotismul acesta de tarabă!

Ori-ce laudă proprie este ceva de- gustător și réu mirositor. Auđit'a cineva de la *Kossuth* Lajos séu de la *Deak* Fe- rencz, ca să se fi laudat cu patriotismul lor? Cel ce o face, e tot-duna suspect, că el însuși își simte defectuositatea patrio- tismului. Ear exagerările în cesțiunea na- ționalităților o consideră drept mușama universală, cu care își acoper pėcatele; drept un talisman, care ispașesc ori-ce crimă și asigură isbăvirea.

Tissa Kálmán a vrut mereu să re- pare fusiunea prin aceea, că neconțenit se lua de pėr cu *Polyt* și cu ceilalți de- putați ai naționalităților. Șeful noului par- tid (*Banffy* — Red.) și-a întemeiat rehabi- litarea pe ultrașovinismul séu, căuțând a-și ispăși faimósele sale alegeri.

Tema acesta însă se exploatează nu numai pentru scopuri personale. Cu oca- siunea anchetei, membrii distinși ai înal- tului cler: *Fehér* Ipoly, *Komlóssy* Ferencz, *Csernoch* Ianos, au cerut „*extravurs!*” în privința autonomiei instrucției primare pentru confesiunile patriotice, în primul rënd, firesce, pentru propria lor confe- siune, ca cea mai patriotică. Ei ar vré așa-dér, ca din beneficiul dreptului statul să măsore cu două mėsuri locuitorilor de diferite limbi ai țerii, ceea-ce d-l *Lajos* Lajos, fostul ministru, însă numai el sin- gur, foarte corect, a refuzat.

Ei bine, acei onorabili bărbați din cler, cărî sub titlul patriotismului au cerut o asemenea abnormitate, trebuie să aibă conșiența, că înaltul cler maghiar, decât care astăzi nimeni nu proclamă cu vreme fără vreme mai strașnic maghiarismul și patriotismul, are multe de reparat, căci cerend așa interesul ierarhic, care prima tóte celelalte interese, pe timpul lui *Fer- dinand II* și *Leopold I* stirpea libertatea maghiară și pe Maghiarii de convență cu d'al de *Caraffa!*

Nu se pôte justifica, psihologicesce însă se pôte esplica, că șovinismul acesta

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(5)

Constanța — Sinaia.

— Impresii de călătorie. —
— Urmare. —

Suntem în dimineața plecării. Trebuie să fim punctuali la gară. Hatărul destule ni-s'au făcut în România. Trenul nu cu- nosce hatăruri. Grija trenului totdeuna te face să dormi mai neliniștit ca altă-dată.

De astă-dată însă a mai intervenit ceva, ce ne îmboldea urechile, când ne era somnul mai dulce. Sgomot de musică, urale și chiuituri. Care e Românul, care să pôtă rezista, lipindu-se de perină, când îl ispitesc astfel de glasuri ademenitóre?

Dau să mă îmbrac repede, căci cine mai întârzie între astfel de condițiuni?

În graba și zăpăcēla mea nu mă îndur să mai ridic și perdelele de la fe- rēstră, orbec prin semi-întunerecul odăii, trag o ghēță — merge fără nici o resis- tență; trag și cealaltă — de unde? nu vrea să între și pace. O supremă sfortare — rămân cu urechia ghetei în mână, dér și

piciorul și-a făcut vânt și s'a strecurat în ghiată. Mă cam strîngea, dér ce să-i faci? Bine că mă vędui încălțat, și apoi acordurile de afară deveniau tot mai in- tensive.

Mă transport la fața locului. În piața Independenței lume, lume multă și veselă. O grupă de elevi pisăză pământul în ju- rul statuei lui *Ovidius* în frunte cu unul din veteranii noștri, care nu se îndurase pe semne să se culce, de tēnă, să nu plece din Constanța, fără să fi vędut răsăritul sόrelui de pe marginea Mării Negre.

Voiți pôte să sciiți, decât veteranul nostru și-a vędut visul cu ochii séu nu. Aș! Pe semne nu i-a fost scris de astă-dată să vadă acest minunat fenomen al mării ro- mănesci. Lângă Marea Nėgră, mai ales când ești într-o societate veselă lângă un pahar de vin bun românesc — în Romā- nia pare că tóte sunt mai bune — sόrele, decât nu stai la pândă să-l surprinđi în mo- mentul, când își scóte degetile trandafirii de sub marginea orizontului (figura e ho- merică), te surprinde el pe nesimțite, și până ce apuci să te deslănțuesci din brațele de miere ale lui *Bachus* (fiind sub ochii poetului *Ovidius* trebuie să vorbim

tot în figurî clasice), *Helios* de mult își zimbesc ironic, scaldând talazurile negri- ciose ale mării într'uu potop de raze ar- gintii.

Altă grupă pôrtă pe brațe pe prima- rul *Georgescu*, un gigant ca statură și ca inimă, și-l aclamăză cu puternice urale.

— Ura băeți, trăescă primarul!

Nu apuc să mă apropii și vre-o căți- va din scumpii mei elevi, cărî inspirați probabil de atmosfera de dragoste, ce plăn- ează în jurul cântărețului iubirei, poetul *Ovidius*, nesciind cum să-și arate dragostea față de mentorul lor spiritual, mă înșfacă, și ține-te băete!

— Ura băeți, sus cu el!

Când am atins pământul cu picioarele, nu sciam încătrău și cum să mă refugiez, căci decât băeții în escusal lor de dra- goste mă scăpau din înălțime — eram tocmai în înălțimea melancolicului *Ovi- dius* — nu sciu cum atingeam pământul. Noroc, că băeții noștri sunt vârtoși. Una să nu uitați, rogu-vē, că decât primarul Con- stanței e mare, subscrisul încă nu e tocmai mititel.

Căți-va pași, și sunt sus în hotel. Ușă dată înderț și — tablou! Colegul meu de

drum și tovarăș de culcuș, căci uitasem să vă spun că nu eram singur, ședea cu un picior încălțat — privind cu melancolie și resignațiune la a doua ghiată, ce o ținea în mână. Vē aduceți aminte de *Marius* pe ruinele *Cartaginei*?

Acum am înțeles eu enigma, pe care n'o înțelesesem în întunerecul dimineței. Am rıs una bună și ne-am schimbat ghetetele.

Mă cobor și fac din nou revista lunei din piața Independenței. Și bine am făcut, că m'am coborit.

Mulțime și veselie. Pe cine zăresc la marginea trotoarului, zimbînd cu multă bunăvoință și satisfacție? Sunt domni *Ioan Sântu*, ajutor de primar și *Stefan Dan*, secre- tar al primăriei, amendoi Români de-ai noș- tri ardeleni.

Cum, nu cunósceți pe domni *Sântu* și *Dan*? Pėcat. Asemenea cunoscințe me- rită să facă omul în țera românescă.

Vedeți, era să plecăm din Constanța, fără să vi-i present. Aș fi regretat tótă viața mea.

Dér nici acum nu e vremea trecută. Sunt doi compatrioți ai noștri, cărî cu onóre și demnitate și-au trăit o viață în- tręgă în serviciul statului român, sunt

maghiaron, mai ales pe terenul publicistic cu deosebire aceia îl duc până la extrem, al căror maghiarism dăleşă numai de erii.

Cucerirea acosta, îmbogăţirea acosta straşnică a capitalului intelectual al naţiunii, este cu atât mai preţioasă, însă şi aceştia au încă unele de reparat sêu cel puţin de achitat, căci city din Leopoldstadt până în ziua de astăzi este cufundat până în gât în germanism. Tôte acestea, dic, sunt de priceput şi de explicat, dér ce zor are Komjathy Béla şi Justh Gyula sê urle cu lupii ?⁴

Ludovic Mocşary.

Braşov, 2 (15) Iunie.

Komjathy — şi Românii. Deputatul independist, Komjathy, pe care veteranul Ludovic Mocşary îl apostrofază, dicându-i, că ce zor are de se pune sê urle cu lupii contra naţionalităţilor, luând cuvântul în şedinţa din 13 Iunie a camerei, ca sê motiveze votul cu care partidul independist refusă indemnitatea, a vorbit şi despre Români, dicând că guvernul e prea slab, după cum s'a vădât şi din proiectul ministrului Berzeviczy, care nu ofere destule garanţii pentru întărirea statului. Maghiarii ar trebui sê ia exemplul de la Români, şi apoi continuă:

„Aceşti Români, cari nu sunt stat independent şi nici n'au un ministru preşedinte, cum avem noi, şi cari la sfârşitul secolului XVII nu erau nici 200.000 (!!!) în această ţară, prin politica lor culturală acosciantă, faţă cu naţiunea maghiară, în sfîul căreia au trăit, şi-au făcut aici cultură proprie şi şi-au creat o putere, de care statul maghiar trebuie sê ţie cont... Abia au început cu dacoromânismul pe la începutul secolului XIX si în curând şi-au scris din punctul lor de vedere istoria, filologia şi istoria literaturii. Conştiinţa acosta au introdus'o în sfîul rasei române şi astăzi acest stat maghiar n'are putere sê apere interesele statului maghiar faţă cu tendinţele lor.“

România şi Bulgaria. Diarul „Politische Correspondenz“ din Viena află din Sofia, că diarul oficios „Noweek“ esprimă saţisfacere pentru convenţia dunărenă bulgaro-română, calificând-o un eveniment merit a favorisa dezvoltarea pacifică a Bulgariei.

Diarul îşi exprimă apoi speranţa, că convenţiunea va deschide calea reapropierii economice şi politice între Bulgaria şi România, şi spune, că acosta este dorinţa vie a patrioţilor bulgari.

Diarul „Politische Correspondenz“ adaugă, că acest articol este expresia fidelă a sentimentelor cordiale ce domină în cercurile oficiale din Bulgaria pentru România, sentimente basate nu numai pe amintiri istorice, ci şi pe recunoaşterea intereselor comune ale celor două popore.

cei doi mentori ai noştri, sunt cele două sentinile, cari nu şi-au mai părăsit postul din momentul, când am pus piciorul pe pământul Constanţei şi până ce am părăsit acest colţisor bogat în plăcute suveniruri pentru noi.

Adecă nu e tocmai așa, sê spun adevărul. Pe d-l Sântu am avut plăcerea a-l cunoşce deja de mai nainte; căci ne eşise spre întimpinare câte-va staţiuni mai încôce şi mai depănând din firul amintirilor — sunt mulţi prietini şi cunoscuţi dela Braşov — ne-am pomenit, fără sê scim cum, şi în Constanţa.

Căci sê vedeţi D-vôstră: ori cât de dreptă se pare linia de la Bucuresci şi până la Constanţa — totuşi la escursiuni de felul, cum a fost şi escursiunea noastră, sunt lucruri, cari se mai petrec şi pe delaturi, pe după culise, cum a-ţi dice D-vôstră.

Escursie de studii la Constanţa şi culise??? Da, da.

Ored, că veţi fi discreţi. Sê vă introduce deci şi pe D-vôstră în tainele ouliselor dela Constanţa. Nu pôte sci omul, când îl apucă dorul de Constanţa şi o marşrută dovedită odată de bună, vê pôte prinde bine şi D-vôstră.

Cercurile guvernamentale bulgare declară, că doreş în mod viu reapropierea economică şi politică a celor două ţeri.

Visita Regelui Serbiei în Bulgaria. Cercurile politice din Sofia asigură, că principele Ferdinand se va reîntorce în curând la Sofia, unde va aştepta visita regelui Serbiei. Intrevederea va avê loc în reşedinţa de vară princiară de la Tşam-Koria, pentru a degaja acosta vizită de ori-ce caracter oficial. Totuşi cercurile diplomatice sunt de părere, că Regele Serbiei nu va face o vizită principelui Bulgariei decât după încoronarea sa.

Destăinuirii despre politica Vaticanului. Corespondentul din Viena al diarului „Times“ scrie, după cum susţine el „din isvor autorisat“, următoarele asupra politicii Scaunului apostolic faţă cu Italia şi Franţa:

Piu X şi secretarul sêu de stat Merry de' Val sunt cu desăvîrşire de acord între sine. Ei doreş resilierea concordatului cu Franţa, fiind-că au de gând după aceea a supune clerul frances unui fel de purgaţiuni, sperând, că astfel vor ridica influenţa bisericii în Franţa. În ce priveşce Italia, Vaticanul va urma politica inaugurată de curând de cardinalul Svampas, care a făcut în Bologna o vizită regelui, presupunând, firesce, că Italia nu se va arăta nerecunoscătoare. Politica Vaticanului are un sprigin puternic în regina-mamă Margherita, pe când regele însu-şi este mult mai rezervat.

Răsboiul ruso-japones.

„Se dice“ — „se crede“ — „se afirmă!“ Cuvintele aceste le aflăm aprôpe în tôte telegramele, cari cu profusiune umplu colónele diarelor din Londra, vestind „evenimentele“ de pe câmpul de răsboi. Ađi „se dice“, mâne se „contra-dice“, ér peste două trei zile ori că „nu se confirmă“, ori că „se desminte“. Este prin urmare uşor de găcit, de ce partea cea mai mare a soirilor sunt sêu cu desăvîrşire false, sêu falsificate. În astfel de împrejurări abia decât ne putem imagina starea adevărată a lucrurilor.

Soirile mai nouă — venite aprôpe tôte prin Londra — spun, că Ruşii s'ar retrage pe întrêga linie, ér Japonessii ar fnainta victorioşi — firesce, că pe uscat spre Port-Arthur de-oparte şi spre Liaoyang de altă parte. Se spune însă în acelaşi timp (tot în depeşile din Londra), că sunt minciuni faimele, cari s'au răspândit deunăđi despre lupte mari în jurul Port-Arthurului.

Un lucru însă pare cert: Japonessii transportă din greu trupe, tunuri şi muni-

ţiuni în vederea asediului celui mare. Pregătirile pentru asediu nu sunt încă făcute pe deplin. Acosta reese cel puţin din faima despre care se dice, că vine din „isvor autoritativ“ şi care ne spune, că Japonessii nu şi-au instalat încă tunurile mari de asediu, apoi că generalul japones Oku nu va începe asediarea Port-Arthurului, decât atunci când se va simţi destul de tare şi când va fi asigurat contra unui atac rusesce de la spate.

Despre isprăvile generalului japones Kuroki se face éráşi vorbă multă. O telegramă din Seul (capitala Coreei) spune, că Kuroki a primit un nou ajutor de 20.000 ómeni. El se află încă tot la Fongvanceng, şi-a trimis jîns o parte a trupelor spre înălţimile de la Motienling, unde ar fi dat peste o armată rusescă. Aici Japonessii s'au hărţuit puţin cu Ruşii, după care aceştia s'ar fi retras.

Din cartierul general al lui Kuropatkin se vestesce, că generalissimul rus eser-cită, ca şi Japonessii, o censură fórte severă. Nu se spune decât, că Kuroki se află încă tot la Fongvanceng, că avânt-posturile rusesci se ciocnesc şilnic cu avânt-posturile japonesce, că la Niuşwang e linişte, că la Liaoyang sosesc şilnic câte 4—5 trenuri cu trupe rusesci dinspre Mukden ş. a.

La ultimele soiruri din numărul nostru de ieri am înregistrat svonul despre două lupte mari, ce s'au petrecut lângă Pulantien şi spre sud de Hajcióng.

Lângă Pulantien trupele rusesci au atacat un detaşament japones mai mare. Acest detaşament japones ocupase o poziţie bună cu scop de a împiedeca înaintarea spre Sud a Ruşilor (probabil armata generalului Stackelberg) între adversarii s'a angajat o luptă mai uşoră, după care Japonessii au simulat retragere. Ruşii, gândind sê profite de moment, s'au aruncat asupra inimicului în retragere, acesta însă pe neaşteptate a făcut o viuă mişcare de flanc, reuşită, şi au prins în cursă pe Ruşii, cari vădënd primejdia fură siliţi sê primescă lupta. Resultatul luptei, adauge telegrama, a fost retragerea Ruşilor şi o pre-însă pierdere de 800 ómeni din partea lor. După o altă depeşe lupta a rămas nedecisă.

Cealaltă luptă, lângă Haicióng, s'a sfârşit — se dice — cu o înfrângere seriósă a Japonessilor. O trupă japonesă mai mare plecând din Fongvanceng, a încercat sê impresore flancul drept al unei trupe rusesci. Ruşii erau bine întăriţi într'o strim-tóre şi în tótă liniştea priveau cum două bataliune japonesce merg asupra lor. Lăsând pe inimic sê se apropie, deschiseră de-odată un foc teribil din tunuri şi puscii asupra bataliunelor japonesce, pe cari le-er fi nimicit total. Japonessii primiră în grabă ajutóre de la restul trupeii, ceea-ce vădënd Ruşii, s'ar fi retras.

Din Mukden se telegrafază la Petersburg, că în regiunile acele din Mancuria, sunt călduri tropice. Cu tôte aceste o viuă mişcare se resimte pretutindenî, mai ales la staţiunea căii ferate, unde e instalat şi statul major şi unde se află şi trenul lui Alexiev. Tot așa şi la Liaoyang. Soldaţii şi ofiţerii cari stau în tabără ard de dorul de a-se lupta. Armata rusescă sporesce şilnic.

SCIRILE DILEI.

2 (15) Iunie.

Aniversarea morţii lui Stefan cel Mare. Comisia instituită pentru organizarea serbărilor ce se vor da în Bucuresci cu ocazia aniversării centenarului al 4-lea de la mórtea lui Stefan cel Mare, a stabilit următoarele puncte de program:

Serbarea se va desfăşura pe piaţa Victoriei de la Şosea, unde se vor ridica mai multe tribune pentru public. În mijlocul pieţei se vor construi o estradă pe care vor figura mormântul marelui Voievod, precum şi clădirile istorice din Sucoeva, în miniatură. Vor lua parte la serbare tôte şcoále cu corurile lor precum şi corul profesoral primar, secundar şi universitar. Armata va fi asemenea bine reprezentată. Serbarea va începe printr'un serviciu divin. Primul discurs va fi pronunţat de d-l Sp. Haret ministru al cultelor şi instrucţiunii publice. Apoi vor vorbi un ofiţer general şi un profesor, după care va urma defilarea şcoálelor şi a trupelor. Cu ocazia acestor serbări se va forma un corteg istoric compus din soldaţii cu schimbul din Ilfov, îmbrăcaţi în costumul ostaşilor lui Stefan. Cortegiul va parcurge întrêga cale a Victoriei şi va merge cu musica în frunte până în grădina Cismigiu.

Comisar ministerial pentru esamenelle de calificare învăţătoreşce de la pedagogiile din Aiud şi Blăşiu a fost numit d-l Dr. Geza Szócs, profesor la gimnasiul de stat din Sibiu.

Din Cojocna se scrie „Tel. Rom.“: În 8 Iunie a. c. curatoratele bisericelor române de ambele confesiuni de aici, sub conducerea preoţilor şi în frăţietate adevărată, cum se juvine sê trăiescă fii unei naţiuni, s'au întrunit şi inspirate de o însufleţire desăvîrşită au votat şi trimis mulţămită şi supunere fiiescă la adresa Esce-lentelor Lor Metropolitanii Ioan Meşianu din Sibiu şi Dr. Victor Mihalyi de Apşa din Blăşiu pentru energica apărare făcută şco-lei şi bisericii române.

Cât capital frances se află în Rusia. Etă, după date oficiale francesce, ce capital frances se află în Rusia: în hârtii de stat rusesci sunt plasate 6 miliarde franci; în întreprinderi industriale 792 milioane franci; în întreprinderi comerciale 49 milioane; în bănci 18 milioane şi în imobile 17 milioane fr. Suma totală e aprôpe şapte miliarde franci. Dér fiind-că o mare parte din societăţile belgiene din Rusia sunt numai nominal belgiene, dér de fapt francesce — suma totală a capitalului frances plasat în Rusia e şi mai mare decât cea reprezentată în datele oficiale.

Distincţiune. M. Sa Regele Carol a conferit fostului preot ev. din Bucuresci d-lui Dr. Eugen Filtch, actual preot ev. în Şura-mare, crucea de cavaler al ordinului „Coróna României“.

Baronul George Vasileo membru în camera seniorilor. Foile din Viena aduc scirea, că baronul George Vasileo, despre ale căruia isprăvi nu tocmai românesci, am scris la timpul sêu, a fost numit membru pe viêtă în camera seniorilor din Viena.

Morminte de onóre pentru doi compozitori. În ziua de 13 Iunie a avut loc în Viena aşedarea osémintelor a doi renumiti compozitori vienesi în mormintele împodobite cu frumoşe monumente, ridicate de consiliul comunal. Aceşti compozitori sunt Josef Lanner († 1843) şi Iohann Strauss († 1849). Primarul Dr. Lueger a ţinut un discurs. — După terminarea ceremoniei religioase s'a întâmplat un incident. Femeia Carolina Chlavik, în etate de 57 ani, a vrut sê se repedă la primar şi sê-l lovescă cu umbrela. „De 12 ani te aştept — a şis femeia — acum însă nu-mi scapi“. Ea a fost arestată. S'a constat că e o bezmetică.

Ambasador boicotat de Ruşi. Diarul „Berliner Tageblatt“ află din Petersburg, că Mac Cormick, ambasadorul american din capitala Rusiei, care locuesce în splendidul palat al principelui Luechtenberg, a fost invitat de proprietar sê se

Uite, ce trebuie sê faceţi. Veţi face, ce am făcut şi noi!

Voiţi sê mergeţi la Constanţa? Bun. N'aveţi gust réu. Pôte n'ati mai fost pe la Constanţa. Câte-va informaţiuni şi — presupunând, că mergeţi şi d-vôstră într'un grup de o sută de inşi — şi ceva usurare a trailului de vre-o câteva zile, nu vi-ar prinde réu nici D-vôstră.

Ei bine, înţelegeţi încătrău ţintesc. Vê puneţi în legătură cu domni Sântu şi Dan — sunt amândoi ómeni de inimă — şi pacea e gata. Câte-va schimburi de telegrame şi cel mult în două zile sunteţi la Constanţa, de par'că aţi fost şi aţi trăit tot acolo.

Înţelegi acum, cât de preţioşe trebuie sê ne fie nouă cunoaştere, ca domnul Sântu, nins de bruma necrutătoare a şilelor, dér încă roşu şi în putere — nici acum nu-l cunoşceţi? a fost anî de şile staţionat la Predeal — şi d-l Dan, om în flórea bărbăţiei sale.

Par'că-l vèd şi acum pe d-l Sântu al nostru, şedënd într'un colţ de masă şi privind cu drag la băeţii noştri, cari nu mai biruiau cu bunătăţile de mănăcri, ce li-se aşternuseră înainte.

— Mai ia băete din friptură; ori mai vrei pôte o portocală?

— Chelner, încă câte-o butelie! Nu veđi, că dascălii noştri caută a jale în fundul paharului?

D-l Dan — nu l'am vădât aşedndu-se de loc la masă. Amftrionul nostru stă straje în fruntea spaţiosului salon, undese dă banchetul, şi aruncă priviri de şoim jur în jur de masă, nu cumva sê se întâmple, ca care-va din óspeţi sê se ridice nemulţămit.

Chelnării sub aspra privire de Argus al d-lui Dan, îşi ţin de datorinţă a fi la culmea chemării lor.

Ura băeţi, trăescă d-l Sântu, ajutor de primar! Trăescă d-l Dan, secretar de primarie în Constanţa!

Suntem în gară. Primarul emoţionat îşi ia adio de la noi şi ne doreşce drum bun. Elevii din localitate — vedeţi, ce e dragostea de frate — nu se mai pot despărţi de ai noştri. O mică colectă naţională şi sê acopere biletul şi pentru ei.

Trenul plécă. Suntem aşteptaţi la Cernavoda.

(Va urma).

mute, spunându-i-se, că nu p^ote găzdui un dușman al Rusiei. Deja la începutul războiului, înalta societate rusă boicotașe pe ministrul american și pe soția sa, ca și se reproșă lui Cosmick, că a fost singurul diplomat care a însoțit la gară, la plecarea sa, pe ambasadorul japonez de aci, Kurino, luându-și rămas bun în modul cel mai cordial.

Derailare. Din Brăila se telegrafiază, că Duminecă după prânz a deraiat un tren la 40—50 metri de la esirea din gară. Șapte vagoane au sărit de pe șine; mecanicul observând asista, a oprit mașina. 2 vagoane au fost sfărâmate. Accidente de persoane nu au fost. După o scurtă întreprindere trenul și-a continuat calea.

In atențiunea proprietarilor de câni. În conformitate cu § 6 al statutului, privitor la ținerea cânilor, se atrage atențiunea tuturor oelor interesați în cauză, că fie-care câne trebuie să fie înzestrat cu o botniță de sirmă, care să-i facă absolut imposibil mușcatul. Ș-ul acesta nu se referă însă și la câni duși de o curea. Câni, care vor fi găsiți pe străzi sau în locuri publice fără botnița prescrisă, vor fi prinși.

Băi efiene. În urma unei hotăriri a eforiei școlilor din Brașov, băile de vană la băile eforiei se pot face de acum înainte cl. I. cu 35 cr., cl. II. 20 cr. cu săpun și rufe. Hotărirea acesta merită totă lauda.

De-ale tramvaiului. Cu ziua de 15 Iunie s'au făcut următoarele schimbări în circulația tramvaiurilor: În zilele de lucru tramvaiul 119, care pleacă din piața principală la 6.25 p. m., va pleca de pe bulevardul Rudolf la gară la orele 6.15.

Fostul mitropolit Ghenadie către Patriarchul Ioachim III.

În luna trecută a fost înțeles, precum șcim, mitropolitul Ghenadie fost al Ungro-Vlahiei o călătorie printre credincioșii Români din Macedonia, Epir, Thesalia și Albania. Călătoria aceasta a dat ansă la vii protestări și amenințări din partea mitropolitului grec al Bitoliei și mai în urmă unei scrisori a Prea Fericitei Sale Patriarhului Ioachim al III-lea, adresată Mitropolitului Primat al României, în care patriarhul cere supremiei autorității a bisericilor române, de a certa duhovnicesce pe fostul mitropolit Ghenadie pentru neșocotinta prescripțiilor canonice, ce le-ar fi săvârșit prin călătoria sa în Macedonia.

Aflând mitropolitul Ghenadie despre această scrisoare, a adresat zilele aceste o scrisoare patriarhului, în care protestează în mod demn contra pretinselor învinuiri, că ar fi ațipat pe credincioșii Români contra autorităților bisericesci grecesce și că ar fi lucrat contra canoanelor.

În scrisoarea sa lungă mitropolitul Ghenadie recapitulază călătoria sa făcută anul trecut cu binecuvântarea Patriarhului prin cele 28 mănăstiri aparținătoare patriarhiei, călătoria sa la Ierusalim, la Caifa, Muntele Carmel, Nazaret, Muntele Thavorului, Cana Galilei, Thiveriada, Beirut, unde a servit alături de mitropolitul de origine arabă din aceeași localitate, în fine la Sf. Munte Athos, de unde s'a îndreptat apoi spre Macedonia.

Vorbind despre amenințările primite în Bitolia Ghenadie esclamă:

„M'am întrebat singur din ce se încetează? De servit cele archieresce n'am servit! contra Mitropolitului, ca să-i potesc eparchia n'am învățat; hirotonii n'am făcut; și din ce se încetează d^{er}? Ore din călătoria de a vedea pe prea credincioșii noștri frați români de un neam și de un sânge? Această insolită solicitare am creșut-o cu neputință, întrucât nimeni nu p^ote fi în drept să mă oprască, afară de puterea guvernului imperial Otoman, și acesta numai atunci când aș fi adus deșordine, ăr nu când se creșcea o dragoste călduroasă creștină și se preamărea M. S. Sultanul, capul statului prin cuvinte, imnuri și muzică!“

Din partea ultimă a scrisoarei reproducem următoarele pasaje:

„Prin exclusivismul desfășurat de biserică greacă și prin constrângerea celorlalte naționalități, de a nu se ruga decât numai în limba greacă, pe care nu o înțe-

lege totă lumea, se strimțează calea ortodoxiei și se lărgesce a schismaticilor eterodoxi.

La „Dumineca mare“ când s'a p^ogorit Duhul Sfânt în chip de limbă de foc preste Apostoli, i-a învățat ca să vorbescă în toate limbile, ca să înțeleagă toate neamurile pământului; ăr nu pe popor în limba Apostolilor. Iată d^{er} lucru lămurit, că biserica trebuie să fie liberală și îngăduitore, a lăsa pe fie-care să se r^oge și să mărească pe Dumnezeu în limba lor...

Este momentul cred, Prea fericite, a se depărta cu hotărire vrajba din biserica lui Dumnezeu, totă trufia și totă deșertăciunea. Este timpul și cred că a sosit și oșul, când trebuie să ne adunăm și să înconjurăm pacea și dragostea dată nouă Creștinilor orthodoxi de Domnul nostru Isus Christos.

Faceți, vă rog, un act de dreptate cu creștinii români din Macedonia. Dați-le voea V^ostră canonică de a av^{er} păstoria lor bisericășoă după a lor dreptă și creștină cerere, și să nu se încatușeze un popor de aproape un milion, spre a se ruga în altă limbă decât a lor.“

Efectele economice ale războiului.

Deși numai la începutul operațiilor, urmările războiului se simt deja în tot imperiul rus.

În Siberia, calea ferată, care este artera întregei vieți economice a întinsului ținut, este cu desăvârșire pusă în serviciul armatei. Mărfurile nu mai circula: comerțul este prin urmare aproape suspendat. Consecuențele se simt până la Moscva, unde se trimit produsele siberiene. Se șemnalază în acest oraș, ca o urmare directă, multe falimente.

Situația e și mai rea în Polonia, principalul centru industrial al Rusiei. Numai cu mare greutate se pot scurge produsele industriei, și industriași, nevoiți de a-și grămădi depozitele, nu mai găsesc credit. Mării comercianți din Varșovia refușă creditul lor detailiștilor, ceea ce pentru mulți din ei, echivală cu ruina. În fabricile de pielării din Varșovia, a trebuit să se reducă orele de lucru, și o altă nouă reducere se va mai impune în curend. Industria textilă, care își are sediul principal la Lodz și la Bialistok, este de asemenea lovită. La Lodz sunt 15.000 de lucrători fără ocupație, la Bialistok o mie, d^{er} numărul lor creșce pe fie-care și.

În provinciile baltice, băncile au restins mult creditul pe care l'acordau industriașilor.

În sudul Rusiei criza n'a început să se simtă decât ceva mai târziu.

La Odesa numărul falimentelor e foarte mare. Corespondentul diarului „Standard“ d^{ice}, că numărul polițelor rămase neplătite și protestele ce urmază, au silit pe notari să-și îndoască personalul biurilor lor. Băncile și-au suspendat împrumuturile și mai multe mii de lucrători și de muncitori stau cu mâinile în șin. Stagnațiunea afacerilor este generală în întreaga regiune.

Țeranii din Rusia centrală suferă asemenea de criză. D-l Ermoloff, ministrul rus al agriculturii, a arătat de curend într'un articol din „Birsevny Viedomosti“, că războiul actual, necerend Rusiei o mare șfortare, nu are vre-o acțiune asupra agriculturii și nu va determina nici o criză economică. D^{icea} chiar, că hrana trupelor în campanie cerend o cantitate mare de proviziuni, războiul va fi favorabil desfacerii produselor agricole. În realitate însă țeranii nu pot să trăiescă exclusiv numai din produsele culturii împentururilor lor. Trebuie să-și creeze o ocupație alta pe lângă acesta, și nu găsesc de lucru din cauza paralizișării activității economice generale.

Într'o scrisoare trimisă din Liaoyang la Varșovia se dau ast-fel prețurile lucrurilor de hrană la Liaoyang:

Zahărul se plătesce cu 45 copeici (copeica prețuesce 2 bani și 1/2) în loc de 15; livra de pâne 15, în loc de 5; sfer-

tul de livră de tutun 55 în loc de 28; cartofii 4 ruble pudul (16 chilog. 390 gr.) în loc de o rublă; o măsură de porumb costă 15, în loc de 2 ruble; 3 ouă, 40 de copeici în loc de 20.

Bibliografie.

„Idroterapia Medicală“, tehnica, efectele fiziologice și aplicațiunea procedurilor idriatice în tratamentul bolilor acute și cronice. Cu 15 planșe (ilustrațiuni explicative) de Dr. George Baiulescu, medic dirigent al stabilimentului de idroterapie și profesor de igienă al gimnasului român în Brașov. 1904 Bucuresci. Tiparul institutului de arte grafice „Minerva“.

Tratate din domeniul vast al idroterapieii s'au publicat și până acum în diferite reviste medicale și igienice românesce de diferiți specialiști ai noștri. Un op complet despre idroterapia medicală însă scris în limba română și care se fie ținut la nivelul științei, până acum n'am avut. Este meritul d-lui Dr. George Baiulescu, medicul-șef al stabilimentului de idroterapie din Brașov, de a fi scos la lumină un astfel de op.

Deocamdată trebuie să ne mărginim a indica numai în trăsături generale cuprinsul și importanța cărții anunțate mai sus. Ea ne prezintă o lucrare de valoare unică în felul său, cuprinzând descrierea exactă și amănunțită a procedurilor fundamentale aplicate în idroterapie, adică tehnica ei, și pe lângă această teoria, adică modul ei de acțiune asupra funcțiilor organismului. „Idroterapia medicală“ a d-lui Baiulescu este menită a răspândi specialitatea aceasta nu numai la medicii români, cari au avut mai puțină ocaziune a-și câștiga cunoscințele temeinice idroterapeutice, ci a-o populariza chiar și în cercuri mai largi ale publicului românesc, făcându-l să cunoască modul de folosire al diferitelor aplicațiuni ale cureii de apă. C'un cuvânt în cartea din cestiune va afla și medicul și pacientul inteligent laice tot ce idroterapie modernă p^ote presta astăzi pe base științifice și ratiionale.

Mai accentuăm că o limbă corectă și fluentă română și o împărțire lesnicioasă a vastului material care face plăcută citirea și ușurează înțelegerea, distinge această lucrare ce formeză un volum de 700 pagini (8° mare).

Prețul unui volum din „Idroterapia medicală“ este de 10 corone (10 lei). Cartea se află de vânzare la autor și la librăria Circu în Brașov, ăr în Bucuresci la „Minerva“, institut de arte grafice și editură, Str. Regală 6.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 15 Iunie. Kuropatkin anunță, că s'a descoperit înaintarea Japoneseilor spre Nord. Ei au ocupat localitățile Tongiatoun, Tsönsiatun și Lanziatun. Pierderile Rușilor sunt necunoscute.

Petersburg, 14 Iunie. Din isvor bine informat se afirmă, că generalisimul Kuropatkin dispune actualmente în Manciuria înțregă de un număr de 310,000 soldați din toate armele. Dintre aceștia 140,000 sunt deplin capabili a sta față cu inimicul în ori ce moment. Armata aceasta de 140,000 e concentrată în jur de Liaoyang.

Tokio, 14 Iunie. Amiralul Togo anunță, că în urma asediului contra Kaipingului, Rușii în număr de 3000 cu 20 tunuri au evacuat Inkau.

Berlin, 14 Iunie. „Kreuzzeitung“ anunță din Petersburg, că în cercurile militare ruse se crede acum probabilă cucerirea Port-Arthurului din partea Japoneseilor. Acesta însă ar urma numai foarte târziu.

Petersburg, 14 Iunie. Un ucaș al Țarului ordonă chemarea rezervelor din mai multe guvernamente sub steg. Mobilizarea corpului 17 de armată s'a încheiat. Acest corp va fi trimis în Manciuria.

Paris, 14 Iunie. După sciri particulare sosite aici, generalul Stössel a fost rănit la picior cu ocaziunea unei erupțiuni din Port-Arthur. Rana e atât de gravă, încât probabil că va trebui să i-se amputeze piciorul.

Petersburg, 14 Iunie. (Oficial.) Generalul Karkevici telegrafiază statului major general, cu data de 12 Iunie, că nici o schimbare nu s'a produs în zilele de 9, 10 și 11 Iunie în situațiunea trupelor, care se află în regiunea stațiunii Vafanku. Mică încăerare se produc zilnic între avantposturile ruse și japoneze. Încercările Japoneseilor făcute la sud de stațiunea Vafan-Dian, de a respinge trupele ruse de pază, au fost zădărnice printr'o mișcare de atac al cazacilor. Linștea este completă pe țărmul occidental al peninsulei Liaotung. Vasele de război inimice care-și fac aparițiunea din timp în timp, nu se apropie de țărm. Japoneseii nu înainteză de loc de la Su-Jan. După informațiunile primite, ei se întăresc în împrejurimile acestei localități.

Constantinopol, 14 Iunie. Generalul Sonceev și colonelul Jankov se pregătesc a năvăli cu bande mai mici în Macedonia.

Diverse.

Cazacul. În scirile, ce ne vin despre război, se face zilnic pomenire despre Cazaci. Ei apar și ici și colo, ca trupe avansate cu menirea de a neliniști pe inamic.

Cazacul este soldat călăreț escelent. În timp de război cazacii formeză un corp din 155 regimente de cavalerie, 20 batalioane infanterie și 38 baterii călări. În timp de pace numărul lor e redus la jumătate.

Cazacii de Don dau în timp de război 62 regimente de cavalerie și 22 baterii călări.

Cazacii se bucură de mare renume, bravurile lor sunt cântate și povestite în legende. Cel mai mare erou al lor a fost în veacul trecut generalul Steptsov, care a căd^{ut} într'o luptă în munții Caucas.

Educația militară a Cazacului începe încă din lăgan. Jocurile copiilor de Cazaci sunt jocuri războinice, ei sunt crescuți așa-șicând pe cal. Cazacii sunt toți oameni înalți și puternici. Imbrăcămintea lor e simplă, la cisme nu p^ortă pintenți și sunt înarmați așa, ca prin mișcările lor să nu producă șgomot. Se d^{ice}, că o sută de Cazaci împreună nu fac atăta șgomot, ca un călăreț dintr'o trupă regulată.

Cazacul este ochiul scrutător al armatei rusesce. Nici el, nici calul său nu cunosc obosela. Chiar și când dorme. Cazacul e deștept și în tot momentul e gata a sări din somn. Ori unde și ori în cătrău ar fi trimis, el gășesce calea. În luptele mai mici n'are păreche. Se ivesce tocmă acolo, unde mai puțin e așteptat. Atacă cu iutela fulgerului și d^{ecă} se întâmplă să fie respins, el d^{is}pare ca năluca, d^{er} se ivesce din altă parte. Cazacul e un escelent țintaș. D^{ecă} e surprins de vr'o trupă covârșitoare în număr și e silit să se retragă fără a fi acoperit, cazacul se dă jos de pe cal și se culcă după spatele înțeleptului animal, care-i servește de acoperire.

Cum comunică Țarul cu teatrul războiului. Țarul comunică, precum se pare, nefcetat cu amiralul Alexeiev prin următorul mijloc: Cabinetul de lucru al împăratului este legat prin telefon cu un birou de la postul central al telegrafelor din Petersburg, la care un funcționar special ascultă ce d^{ice} împăratul și trimite cuvintele sale printr'un fir special amiralului Alexeiev. Răspunsul, pentru care e nevoie de 10 minute, este numai decât comunicat prin telefon împăratului, care astfel vorbește mereu cu vice-regele, înteressându-se de cele mai mici amănunte ale desfășurării războiului.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

PUBLICAȚIUNE.

Ajutore pentru învătăcei dela comerții.

Societatea comercianților români din Brașov oferă pe anul 1904—09 ajutore decât 100—200 cor. anual, pentru învătăcei aplicați deja, seu cari se vor aplica de aici înainte în Brașov la vre-o ramură de negoț.

Aceste ajutore se asigurază învătăceilor pe tot timpul cât se vor afla în Brașov la vre-o ramură de negoț, dacă se pörtă bine.

Dela cei cari doresc vre-unul din aceste ajutore, se pretinde să aibă cel puțin 2 clase reale, civile seu gimnasiale.

Petenții după aceste ajutore au se subșternă aici următoarele documente:

1) carte de botez; 2) atestat de școlă; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materială a părinților.

Cererile de ajutore sunt a se adresa d-lui *Teodor Nicolau*, comerșant în Brașov.

Brașov, 1 (14) Iunie 1904.

Teodor Nicolau, preș. societății. *Ioan Lenger*, secretar.

Anunț de licitație.

În 20 și 21 Iunie st. n. a. c. se va vinde cu licitație în localul casei de Zăloge, dela orele 8—11 a. m. și dela 2—4 ore p. m. **obiectele amanetate** în luna lui Aprilie și Maiu 1903, până inclusive cu nr. 8320—1903, a căror termin a expirat și nu s'au rescumpărat.

Obiectele cari se vor vinde sunt: Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte seule de aramă, Cióie, Cositor, flanelle, haine bărbătesci și femeiesci, Cisme, ghete și altele.

Vândarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea seu înoirea amanetelor se pöte face numai cu o și înainte de licitație.

În ziua vândării cu licitație nu se permite nici într'un chip a preluigi amanetarea.

Brassó, 4 Iunie 1904.

Oficiul cassei de amanete din Brașov.
3—3.(1878)

Novitate.

MAGAZIN DE HAINE

Novitate.

pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoscința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine bărbătesci, de băeți și copii,

corëspondător cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția Onor. public esecutarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, eu câștig puțin să fac vëndare mare.

Rugându-mă de o cercetare numărósă, rămân

Cu tötă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czell).

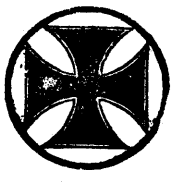
Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Iunie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de coróne ung. 4%	97.15
Impr. cáil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.85
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4%	97.60
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	207.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	160.—
Renta de hártie austr.	99.20
Renta de argint austr.	99.—
Renta de aur austr.	118.50
Rente de coróne austr. 4%	99.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.80
Losuri din 1860.	152.35
Acții de-ale Bânței austro-ungară	16.19
Acții de-ale Bânței ung. de credit	743.50
Acții de-ale Bânței austr. de credit	639.25
Napoleoniori	19.01
Mărci imperiale germane.	117.30
London vista.	239.37 1/2
Paris vista.	95.97 1/2
Note italiene	95.10

Cruce seu stea duplá electro-magnetică
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și invioreză. pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boase da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țiuțituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auđul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mánecare, recoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uđul în pat, influența, însómnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurse din tóte părțile lumii, cari prețuesc cu un/đămire invențiunea mea și ori-cine pöte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatată zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundé cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost ofici. s'oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndeeșebí

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morburți, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție fórté slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țóră și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./ E. colțul strada Kálmán.

Deschiderea Basinurilor

de băi în liber și a

Basinului cel mare de înotat,

al stabilimentului de băi ale Eforiei școlelor centr. române din loc sunt deschise din 9 Iunie a. c.

Basinul de inotat este deschis în fie-care și: pentru Domni dela 5—7 ore diminéta, și dela 11 ore a. m. până la 7 ore séra.

Pentru dame e rezervat timpul dela 7—11 ore a. m.

Pentru cei cari nu sciu înota

stau la dispoziție 2 basinuri pentru Domni și Dómne tötă ziua.

Atât basinurile cele mici, cât și cele mari se umplu cu apă curată din conductul de apă orășenesc și se încălesc în mod artificial tot-déuna până la 20° C.

Se pot lua lectii de înotat sub conducerea unui cualificat maestru de inotat, din Budapesta.

O baie costă pentru Domni cu rufe	40 bani;
„ „ „ „ copii „ „	30 „
„ „ „ „ Domni fără rufe	30 „
„ „ „ „ copii „ „	20 „

(3-6.)

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Maiu st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.	Sosirea trenurilor în Brașov:
Dela Brașov la Budapesta:	Dela Budapesta la Brașov:
I. Trenul mixt la óra 5-32 min. dimin.	I. Tren acc. p. Arad la órele 5-07 m. dim.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.	II. Trenul de persóne la óra 7-50 dim.
III. Trenul de pers. la óra 8-13 min. séra.	III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.	IV. Trenul mixt la óra 9-27 min. séra.
Dela Brașov la Bucuresci:	Dela Bucuresci la Brașov:
I. Trenul de persóne la óra 3-55 m. dim.	I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Tren accel. la órele 5-14 m. dim.	II. Trenul mixt. la óra 9-18 min. séra.
III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.	III. Trenul pers., la óra 4-55 m. p. m.
IV. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).	IV. Tren. de pers. la óra 7-41 min. dim. (care circulă numai dela Predeal).
V. Tren mixt la órele 6-50 séra.* (* Circulă numai până în Predeal)	V. Tr. accel. la órele 10-14 m. séra.
Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:	Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:
I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*	I. Trenul de persóne la óre 8.25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul mixt la óra 8-45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).	II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
III. Trenul de per. la óra 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).	III. Trenul mixt, la óra 6-10 m. séra.*
Dela Brașov la Zérnesci (gara Bartolomeiu)	IV. Tren de pers. la órele 10.01 m. séra.* (* au legătură dela Tușnad.)
I. Trenul mixt la óra 9-2 min a. m.	Dela Zérnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)
II. Trenul mixt la óra 3-14 min. p. m.	I. Trenul mixt la óra 7-02 min. dim.
III. Trenul mixt la óra 9.47 m. séra.	II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 6-14 m. dim. (Nu mai dela Iunie Dumineca și în serbători).	III. Trenul mixt la óra 7-43 séra.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop și la Eremias Nepoți